

УРЕДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО СОЮЗУ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

РІВНІ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 192. Джерси Сіті, Н. Дж., п'ятниця, 19. серпня, 1927.

VOL. XXXV. No. 192. Jersey City, N. J., Friday, August 19, 1927.

THREE CENTS

ДОЛЕТІЛИ ДО ГОНОЛЮЛО

ВУЛЯКО ПЕРШИЙ, А АЛЬБОГА ДРУГИЙ. — НЕМА ЧУТКИ ПРО ДВА ДРУГІ АЕРОПЛАНИ. — ВОЄННІ КОРАБЛІ ПОШУКУЮТЬ ЗА ПРОПАВШИМИ.

ГОНОЛЮЛО, 17. серпня. — Два аероплани здобули нагороду Доля, долетівши з Сан Франциско до Гонолуло. Перший прилетів летун Артур Гебель, який одержить першу нагороду в сумі \$25,000, а другий Мартин Джензен, що кермував Альбогою, одержить \$10,000.

Летунів очікувала на летничім полі в Вілер товпа народу, що складалася з яких 30,000 людей. Дві компанії війська з ланцюгами на криси байнетями стерегли порядок, щоби не допустити до нещасть, коли товпа кинеться витисатися з летунами. Всі ждали години годинами на приїзд летунів.

Гебель, коли висів, запитав: «А де другий? А де другий? А де другий?» — один з перших привітався з ним жінка Джензена, пожелала йому успіху і з тріпотінням питала за своїм мужем, а Гебель відповів, що не бачив за віду дорогою ні одного корабля, ні одного аероплану.

За яких дві години надлетів цілком несподівано Джензен на літаку Альбога.

Гебель мусів добре задовиситися, заки здобувся на аероплан і тішиться, що зможе тепер відлати довгі, а за решту купити собі який малий дімок в Гонолуло, яке йому дуже припало до вподоби. Коли його хотіли чистувати ідою, він заявив, що негодозен, а тільки хоче обголанити і викупатися. Того самого забавив Джензен.

Але час минав, а про другі аероплани не було з нікуди ніякої вісти. Це всіх занепокоїло, бо побоявшись якогось нещасть. Команда флоту видала сейчас зарядження пошукати за пропавшими і яких 30 воєнних кораблів враз з аеропланми пустилися шукати за пропавшими. Заразом видано по радіо наказ до всіх кораблів, що плавають Пасифіком, щоби шукали за летунами.

ПРЕЗИДЕНТ ГОВОРИТЬ ДО 10,000 ІНДІАН.

ВСТУПАЄ В РОЛІ ІХ НАЙВИЩОГО ВОЖДА. — ГОВОРИТЬ ПРО СТАРАНИ УРЯДУ РОЗВ'ЯЗАТИ ІНДІАНСЬКУ ПРОБЛЕМУ. — СЮ ПРІДКАДЛАЮТЬ МЕМОРІАЛ В СПРАВІ ВІДШКОДУВАННЯ В КВОТІ \$850,000,000.

ПАЙН РІДЖ, Савт Дакота, 17. серпня. — Президент Кулідж говорив сегідня до 10,000 Індіан з племені Сіо, яке зробило його недавно своїм найвищим начальником. Це було одно з найбільших індіанських зібрань, які колинебудь мали місце. Індіани поприталили одні в богатих автомобілях, а другі на конях. Всі були убрані в мальовничі одяги з нестрими перами, а лизія їх були помалювані. Але не відносились тільки до старшого покоління, бо молодше мало звичайний американський вигляд, а задержало тільки свою питому краску лизія.

През. Кулідж прибув на ті величаві збори разом з Миссис Кулідж і своїм сином і засів на першій місці між 30 індіанськими начальниками. В своїй промові подав він історію змагань американського уряду дідти до порозуміння з індіанцями, які тепер стали якісь пошми американськими горожанами та мають забезпечені свої дві акриї. З рамени племені Сіо передано на руки през. Куліджа як свого початкового вождя меморіал, в який Сіо домагаються від держави того, що є чесне і справедливе, себто заплати \$850,000,000 за ті землі, які забрав їм уряд.

АПЕЛЮНЬ ДО ФЕДЕРАЛЬНИХ СУДІВ.

СТЕЙТОВИЙ СУД ВИРІШИТЬ АПЕЛЬ В СПРАВІ САККА І ВАНЦЕТТІ ПЕРЕД СУБОТОЮ. — ОСУДЖУЮТЬ ПІДЛОЖЕННІ БОМБИ.

БОСТОН, Масс., 17. серпня. — Оборона Сакка і Ванцетті спілившись з виготовленням апеляції до Федерального Суду на случай, колиб стейтський суд відмовив внесенню оборони на розписане нової розправи.

Ситизенський Комітет Оборони, видав стейтмент, в який осуджує атентат на дім судді МекГардл, який не має ніякого зв'язку з обороною Сакка і Ванцетті і якого, на думку комітету, допустилися якісь невідомі особи.

Підложене бомби під дім судді викликало велике негодування і воно готово відбитися уємно на дальшій судбі Сакка і Ванцетті, бо публіка домагається тепер як найкращого остаточного вирішення справи. А що нема надії тепер на те, щоби губернатор Фуллер згодився на помилування чи відложення справи, або засудженні готові піти 22. серпня на електричний столеш.

Ванцетті зраджує в останніх часах велике нервове потягнення і побуюються за його умовий стан.

АЕРОПЛАНОВА ВОЗДУШНА ЛІНІЯ МІЖ НЬЮ ЙОРКОМ І ПАСИФІКОМ.

НЬЮ ЙОРК, 17. серпня. — З 3 днем 1. вересня буде відчинена воздушна лінія між Нью Йорком і Пасифіком. Аероплани будуть перевозити пакунки і пасажирів. За 1 фунт пакунку треба буде платити \$3.50, а подорожний тикет з Нью Йорку до Сан Франциско буде коштувати \$200.00.

МІЖ НАНКИНГОМ І ГАНКОВОМ НЕ ПРИЙШЛО ДО ПОВНОГО ПОРОЗУМІННЯ.

ШАНГАЙ, 16. серпня. — Міністер заграничних справ правительства у Нанкінг, др. Бу, заявив, що до повного порозуміння між Ганковом і Нанкінгом ще не прийшло. Бу додав, що саме тепер ведуться переговори при допомозі телеграфу між цивільними властями у Нанкінг і Ганков в цілі з'ясувати обох фракцій націоналістів в укладенні місци. Бу дуже недовольний з того, що військові провідники хотять погодити обидва правительств, не порадившись цілковито цивільних властей у Нанкінг.

Др. Бу сказав далше, що подвійної армії не розлучити свого року «офензиву проти північних реакційних генералів». Причиною сего та і обставина, що наближається зима і се спричинить неможливість маршу на Пекин. В полученню з військами Фенг-Ю-Гей-Янга, а також Ен-Ші-Шау у Шансі на факторіалі будуть досить сильні, щоби здобути Пекин, однак їх провідники сумніваються, чи будуть розумно рішати у сій році розпочинати офензиву.

БОЛЬШЕВИКИ ЗДИВОВАНІ ПОДІЯМИ В КИТАЮ.

МОСКВА, 16. серпня. — Донесення про порозуміння між Нанкінгом і Ганковом і уступлення Чинг Кай-Шека змусило дуже комуністичні круги в Москві, які прийшли у поспішній часі до переконання, що Куомінтанг прихилився до адекватної реакційної протирозумної курсу.

Большевицькі провідники, є тепер ті гадки, що китайський революційний рух переживає саме таку суму хвилю, яку переживала Росія у віті 1917 р., коли влада нахолодила в руках Керенського та ворівувати Чинг Кай-Шека з генералом Корніловим.

Вони кажуть, що тепер є обов'язком китайської комуністичної партії і Національної Ліги, які числять 10,000 членів, організувати і додати енергії масам китайського пролетаріату розвинути «правду», соціалну революцію.

Большевицькі провідники вірять, що си правдива революція мусить наступити, бо революційний рух жевріє серед з'явленого китайського пролетаріату у подувеним Китаю, зложеного з немисловно виснажених промисловних робітників і великих мас селянства, яких довело до розпуки лиха управа краю і цивільна війна.

ЗАСТРІЛИЛИ ПРОГИБИЩНОГО УОДНАККА.

ЛОГАН, В. Ва., 16. серпня. — Гірські мушайери забили сегодіня прогибіщного агента Да Генселя, якого 18-літнього сина Ела Да і його приятеля Ернеста Маркума. Говарда Томпсона ранено. Яких 40 людей робить пошукання за вивантаженими, яких досі ще не знайшли. Коли поліція перешукувала докопаних доми, не було ні одного мушайери в домі. При тій нагоді знайшли тільки декілька листіварів альбогою.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕННЯ І ФОТОГРАФІЙ ЧЛЕНІВ І ВІДЛІВ ДО КАЛЕНДАРЯ У. Н. СОЮЗА НА РІК 1928.

КАЛЕНДАРЬ У. Н. СОЮЗА, який розхитався у многу тисяч примірників, є найціннішим середком до оголошувань переміж амеоніанськими Українцями. Хто має який бізнес, а заляжить йому на тім, аби про нього знали як найбільше людей, повинен дати своє оголошення до календаря У. Н. Союзу. Ціни є велими приступливі, аздавши, що наклад буде виносити 20,000 примірників. Ціла сторона 34 кв. цалів, коштує \$30.00; половина \$15.00; четверть \$10.00; осьма часть \$5.00; перша і посідня сторона в частині оголошень по \$35.00. Хто хотів би в своїм оголошенні помістити також і фотографію, чи свою чи свого бізнесу, мусить прислати з неї готову до друку клішу; коли ж, то помістити коштує виготовлення такої кліші з фотографії, то значить, що його оголошення буде оскільки дорожче коштувати, скільки вносити кошту виготовлення з фотографії друкарської кліші.

Текст оголошень мусить надіслати в редакції по дню 1. вересня б. р. Гроші за оголошення належить посылати різнорочно. Оголошення на кредит безуспішно не будуть друкуватися.

Фотографії братів і товариств. Відділи У. Н. Союзу, а також кружки співаків і театральні, школи, банди, які ступали при відділах У. Н. Союзу (коли який кружок, співацьке товариство і т. п. не єсть при відділі У. Н. Союзу, таких після ухвали не буде поміщуватися у календарі), хотілоб, аби їх фотографії були поміщені в календарі на 1928 рік, звалять їх прислати на адресу «Свободи» найдадше по дню 15. серпня б. р. Річовично проситися приком з фотографією чек або моні-ордер, вписаний на ім'я «Свободи» на суму \$10.00. Ці гроші уживатися на покриття коштів виготовлення з фотографії друкарської кліші. Місце в календарі безплатно.

Всі фотографії мусять бути добре опаковані.

Всі писемна належить адресувати:

«СВОБОДА»
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОМИЛКА АМУНДСЕНА.

Повинні дослідник підпису нових земель Амундсен вибрався тепер до Японії. При тій нагоді він висловив думку, що його остання виправа до північного полюсу була влітку «Норге» була великою помилкою. «Коли я виберусь се раз на північ», сказав він, «тоді я зможу бути з собою тільки ружини і та лещеті». З цього дів науки скільки літ праці, знання та витрати треба інколи дотримувати, щоби захити свій погляд як фахівця і як мало помилують нові винаходи в країнах, де життя підлинене зовсім первісним законам.

СТРАШНА РОДИННА ТРАГЕДІЯ.

ЕДМОНТОН, Алта, Канада. — Страшна родина трагедія мала місце у Едмонтоні в Алберті, у неділю над ранком, 7. серпня.

В. Маринич, що від довгого часу не жив зі своєю жінкою Анною, прийшов до її дому у неділю над ранком і скориставшись з того, що двері були замкнені, ввійшов до хати і стрілив три рази до сплячої жінки та ранив її смертельно. Описав пішов в корчі, лежачи недалеко хати, і там підіслав собі горло бритвою та стрілив до себе з рушниці у шиборок. Показана жінка умерла небажком у своїй хаті, а показаного Маринича відведено до шпиталю, де він помер в дві години по смерті своєї жінки.

Мариничі полизали троє дітей, одну за п. Гаррисом, молодого сина Івана, що спав у хаті з матір'ю і доуку. Марію, що в час убийства матері не була дома. Маринич часто відгороджувався, що поновить самогубство, однак ніколи не говорив, що уби своєю жінку.

НАД ДОМОВИНАМИ ПОЛ. ДМ. ВІТОВСЬКОГО І ЧУЧМАНА У БЕРЛІНІ.

Заходом «Комітету для вшанування пам'яті б. п. полк. Дм. Вітовського», «Союзу Українських Старшин у Німеччині» й «Української Громади» у Берліні відіправили місцевий український парох о. Мих. Кінділ в перший день Зелених Свят паннаху до погребів борців за волю України над домовинами б. п. полк. Дм. Вітовського й чотари Чучмана на цвинтарі «Гельсфілдгоф». Після відправи й промови о. Кінділ промовив від загибаних товариств полк. Е. Конавельс і від «Загор. Центру» др. Е. Перещекий. Помилане свято, на яке, не зважаючи на дуже погану погоду, зійшлося багато місцевих українців, закінчилося відспіванням національного гімну й «Журавля».

РІЖНІ РЕКОРДИ.

Якийсь Німець у візній вазні в Берліні зівчастину свого зазіного зіймак, який смертної операції добули з його шлушка 400 гр. заліза.

Ллойд Джордж вибраний 26-й раз головою союзу шотландських лібералів. Його заступником — знову його жінка.

У Торонто померла жінка Тет, що не їла 55 днів, дікуючи себе горішкою. Вона вирішила, що голодувати виждує і згодом перестала зовсім їсти. У голландській місті Гудтапп підчас бурі метеор пагав 25 фунтів. — В Італії, в Салерно, якийсь льомбродський тип порівав і спалив свою малу та сестру, при допомозі своєї пароченої, з помсти, що батько не записав йому всього майна. (Шведський король Густаф, який приїхав як дитина до малого містечка Сасеро біля Гетеборга, кинувся гити вогонь разом з іншими сміливими підчас пожежі місцевого купецького будинку.

ПІВНІЧНІ КИТАЙСЬКІ ВІЙСКА БОМБАРДУЮТЬ НАНКИНГ

БРИТИСЬКІ ГОРОЖАНИ УТИКАЮТЬ НА КОРАБЛІ.

ЛОНДОН, 17. серпня. — Північні китайські війська, які доносили бюро Райтера, відновили атак на південні війська і заняли місто Пуков, а опися бомбардували через ріку Янгце місто Нанкінг, ослон правих націоналістів.

Паті, передоманих колони полудневих військ утїкає в напрямі Шангаю, в який то місті змобілізувало добровольців. Шангайські війська заняли оборонні позиції, відбудували бар'єри і втітали залізничний тун. Говорять, що Кантонці приготували подібний атак на Ганков.

Бритиські піддани опускають Нанкінг і ховаються на воєнні кораблі, що стоять на полуденній березі ріки.

ПРАВИТЕЛЬСТВО КОСТРЕЙВА УРАТУВАВ ГОЛОС ПРЕЗ. СОЙМУ. ПОБІДА КОСТРЕЙВА Є ЛІШЕ ТИМЧАСОВА.

ДАБЛІН, 17. серпня. — Правительство Кострейва уратувало лише голос представлеля Делл Ері, т. зв. спікера. Як тепер показується, що за внеском, ініціюючим правительству нехотіво, голосувало 71 ностіа, а проти внеску заявлено так-ж 71 ностіа. Голос представлеля Делл Ері рішив справу в користь правительства Кострейва і уратував тимчасово теперішнє правительство перед укладом. Побіда Кострейва є лише тимчасова, а приписати її належить також одному членові партії Реадмона, Національної Ліги, Джінсови, який в час самого голосування виїшов з соймової сали. Коли при довіччюванні виборів, у місті і на провінції, що мають незадовго відбутися, упадуть правительствіні жмандати, правительство Кострейва буде мусіло податися до димісії.

ФРАНЦУЗЬКО-НІМЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР. МАЄ ВІН ПРИЧИНІТИСЯ ДО ПОЛІПШЕННЯ ПОЛІТИЧНИХ ВІДНОСИН І ПІДНЕСЕННЯ ДОБРОБУТУ.

ПАРИЖ, 17. серпня. — Французький міністер торгівлі, Мавр. Бокановський, на пів години перед відлізом з Парижа до Америки на адвокатський зїзд підписав торговельний договір, заключений між Францією і Німеччиною. На підставі цього договору знижено значно ціна на імпортовані до обох держав товари. І так Франція одержала значно зменшену територію на від своїх рин, перфум, мила, порцеляни, шовку і інших фабричних виробів до Німеччини, з Німеччина знова на відз своїх хемікалій, електричних, механічних і інших виробів.

У Німеччині прийнято з великим дозволенням акту про підписання торговельного договору, який не тільки що причиниться до піднесення добробуту у краю, але також поліпшить політичні відносини між обома народами.

НІМЕЧЧИНА УСУВАЄ МОНАРХІСТИЧНИЙ ПРАПОР З ДЕРЖАВНИХ БУДИНКІВ.

МОЖНА ВИВІШЛЮВАТИ ЛІШЕ РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ ЧОРНО-ЧЕРВОНО-ЗОЛОТИЙ ПРАПОР.

БЕРЛІН, 17. серпня. — Німецький міністер кравової оборони видав розпорядження, що на будівлях кравової оборони можна вивішувати лише республіканський чорно-червоно-золотий прапор, а забороняється уживати монархістичного чорно-біло-червоного прапору. Таксамо офіцери і мужики мають послужуватися усяким лише республіканським прапором. Давніше підчас похоронів тіх жовірів, що боролися на підписарським прапором, несею монархістичні прапори. На будуче не влізло бже робити сего. Реакційно-монархістичні марші є сильної обурена тим розпорядком і називає його маршешем особистих прав тіх, що схилоються до монархістичних ідей і що боролися і згинували під тим прапором.

ФІЛЬМИ З СОВІТСЬКИХ РЕСПУБЛІК.

НЮМЕН ВЕЗЕ ДО АМЕРИКИ ФІЛЬМИ, НА ЯКИХ ПРЕДСТАВЛЕНІ ГРОМАДИ БЕЗДОМНИХ ДІТЕЙ.

ПАРИЖ, 17. серпня. — Е. Нюмен везе до Америки фільми з Савітських Республік, представляючі теперішні життя у Савітському Союзі. Є се перші фільми, які савітські власті дозволили вивезти з краю по революції.

Підчас свого тримісячного побуту у Сов. Союзі членові Нюменови зняли види з внутрі Кремля і історичних будівель і влічат, що бляжуть по селах і містках і живють немальським життям.

Особливою загибаних фільм будуть знімки громад російських «дитячих дітей», складаючися з кількадесять тисяч хлопців і дівчат, що бляжуть по селах і містках і живють немальським життям.

Осуджують ПОСТУПОВАННЄ СОВІТСЬКОГО СОЮЗУ. СТОКГОЛЬМ, Швеція, 17. серпня. — Кооперативний Конгрес, який саме відбуває тут свої наради, прийма резолюцію, якою осуджує спосіб пропаганди, якою послужується Савітський Союз, а який цілковито протиняється правилам Інтернаціонального Кооперативного Союзу.

Була се 12-річна сестра Конгресу, на який було заступалених 35 ностіа.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

